

да излизать отъ харенъ сой, и да растять бръзо. За завъдъ трѣбува да ся остави отъ пролѣтны-ты прасета най-хубаво-то и най-ягко-то (казвать, че най-ягки сж кон-то бозаіжть прѣдни-ты нѣнки), па да ся остави да бозае доклѣ майка му сама го отбіе, а доклѣ бозае майку му да ся храни добрѣ.

Нерѣзъ-ты трѣбува да е снаженъ, да има ягки членове, кжсы ногы, дѣлгнестъ и отъ страны-ты широкъ коремъ, дебель вратъ, голѣмъ клепоухъ главж съ дѣлгы уши.

Отъ *свинки-ты* за завъдъ ся задръжать онъя, кои-то имжть най-много нѣнки (зачто-то такыза быватъ по-плодовиты), и кои-то имжть кжсы ногы, кжск зурлж, глжбоко уви-снжль коремъ и тѣнкж мягкж чекынъ.

Свинки, кои-то всякж годинж не ся прасять рядовно божемъ по два пжти, кои-то сж злы и си ъдять прасцыти или другъ добытъкъ, или си прасять мрътвы прасета, или ся не прасять, такыза не быва да ся дръжать за развъдъ, и да ся гоять па да ся колята.

Овенъ или кочь за завъдъ трѣбува да бжде здравъ и пржгавъ, и да има харно рупо съ рудж вълиж; по голѣминж да не личи много отъ овцж-тж, да бжде отъ двѣ до шесть годинъ старъ, та да му ся скачя.

Овца за завъдъ трѣбува да бжде широчка и повече дѣлгнеста, а не кжса, въ креста да бжде пълна и околчеста, съ голѣмо вымя; овцы съ голы кормы не идатъ за плоденіе.

4. *Врѣмѧ-то или зрѣлостъ-та за пръво припуша-
ніе и заплодяваніе на добытъка быва спротивъ рода, голѣ-
минж-тж и соя на добытче-то, спротивъ хранж-тж
и най-напоконъ спротивъ потрѣблж-тж за кол-то мѣ-
римъ за го завѣдимъ. Общо начяло е, че по-голѣмы-ты добытчета за пръво заплодяваніе узрѣватъ и наягкватъ по-
късно отъ по-малкы-ты; по това добытъкъ отъ по-дребенъ
ещуръ може да ся пуща за заплодяваніе по-рано отъ по-
ядрый; а кога искамы отъ дребенъ добытъкъ да си завѣдимъ
по-ядричекъ, за пръвъ пжть трѣбува по-късно да гы пуща-
мы за заплодяваніе.*

Тука трѣбува да ся гляда еще и какъ ся храни и гляда добытче-то, кое-то ще ся пусти за заплодяваніе. Така на пр. добытче, кое-то е добрѣ хранено и гоено, по-рано ся и съ-
бужда за заплодяваніе. Слабы-ты и клекавы-ты добытчета и за това трѣбува по-късно да ся пупшать за заплодяваніе,